

DELÅRSRAPPORT APRIL 2019

FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS RAPPORT TILL
REGIONSTYRELSEN

Antagen av folkhögskolestyrelsen 2019-05-08

INNEHÅLL

1. INLEDNING	2
Folkhögskolestyrelsens uppdrag	2
2. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS SAMLADE BEDÖMNING	2
Viktiga händelser	2
Måluppfyllelse	2
Medarbetare	4
Ekonomiskt resultat	4
3. MÅLUPPFYLLELSE OCH ARBETE MED FULLMÄKTIGES UPPDRAG	4
Bättre och jämlik hälsa	4
Måluppfyllelse	5
Aktiv och innovativ samarbetspartner	5
Måluppfyllelse	6
Attraktiv arbetsgivare	6
Måluppfyllelse	7
Förordningen om statsbidrag till folkbildningen	7
Måluppfyllelse	8
4. EKONOMISK ANALYS	8
Analys av budgetavvikelse	8
Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget	8
Framtidsbedömning	8
5. REDOVISNING AV ARBETE MED INTERN KONTROLL	8
Bakgrund	8
Folkhögskolestyrelsens internkontrollarbete för perioden	9
Omfattning av utförda kontroller samt uppföljningar i Folkhögskolestyrelsen	9
Resultat av genomförda uppföljningar	9
Vidtagna åtgärder i Folkhögskolestyrelsen	9

1. Inledning

Delårsrapport per april 2019 är folkhögskolestyrelsens första uppföljningsrapport för året till regionstyrelsen. Rapporten beskriver resultat och måluppfyllelse för årets första tertial. I uppföljningen analyseras målen i folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan vilka även har koppling till fullmäktiges identifierade inriktningsmål. Rapporten inkluderar även uppföljning av internkontroll samt ekonomiskt resultat.

1.1 Folkhögskolestyrelsens uppdrag

Region Västerbotten är huvudman för Vindelns och Storumans folkhögskolor som finns i Tärnaby, Storuman, Örnsköldsvik, Åsele, Vindeln, Lycksele och Umeå. Folkhögskolorna har en gemensam Folkhögskolestyrelse som utövar den politiska styrningen av verksamheten. Folkhögskolornas huvuduppdrag är att öka möjligheten för människor att påverka sin livssituation och engagera sig att delta i samhällsutvecklingen.

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan utgör en del av den sammanhållna politiska styrningen av Region Västerbotten och ska läsas som en fortsättning och konkretisering av landstingsplanen 2016-2019. Verksamhetsplanen ska även nå de mål som finns i förordningen om statsbidrag till folkbildningen.

Folkhögskoleverksamheten finansieras framförallt med statliga medel som fördelas via Folkbildningsrådet. Folkhögskolorna styrs av fullmäktiges mål samt de mål som finns i förordningen om statsbidrag till folkbildningen.

2. Folkhögskolestyrelsens samlade bedömning

All verksamhet vid Storumans folkhögskola och Vindelns folkhögskola syftar till att ge människor verktyg att stärka sitt självförtroende, påverka sin livssituation och utveckla kunskaper för ett ökat samhällsengagemang.

Verksamheten bedrivs i enlighet med de uppsatta målen vilket redovisas nedan.

Viktiga händelser under perioden

Första delen av verksamhetsåret har präglats av utmaningar. Ekonomin påverkas negativt på grund av förändringar av anslaget från FBR i förhållande till budget. Detta har inneburit beslut om och verkställande av förändringar i verksamheten för att balansera ekonomin. Det har även framkommit synpunkter från anonyma källor via media angående arbetsmiljön vid Vindelns folkhögskola och en arbetsmiljöutredning är beställd från företagshälsan. Verksamheten i Umeå har flyttat till nya, bättre anpassade lokaler.

Måluppfyllelse

Den enskilda folkhögskolans styrelse är ytterst ansvarig för verksamheten. Folkhögskolan har ingen separat lagstiftning och lyder inte under skollagen. Däremot finns det regler och riktlinjer förknippade med de statliga bidragen till skolan. Statens stöd till folkbildning skall ha till syfte att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Dessutom finns följande särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor:

- Folkhögskolan ska årligen inlämna årsredovisning, verksamhetsplan samt annan dokumentation enligt statsbidragsvillkoren.
- Folkhögskolan ska årligen inlämna en beskrivning av sitt systematiska kvalitetsarbete och resultatet av detta.
- Folkhögskolan ska årligen genomföra allmän kurs som uppgår till 15 procent av den totala verksamheten. Den allmänna kursen ska främst vända sig till deltagare som saknar grundläggande behörighet för högskolestudier.
- Folkhögskolan ska erbjuda olika lärformer.
- Folkhögskolan ska ha organiserade former för studerandeflyttande.
- Folkhögskolan ska ha en tydlig ordning för hantering av studeranderättsliga frågor.
- Folkhögskolan ska redovisa en lärartäthet som motsvarar en lärartäthet som motsvarar lägst 1,8 helårstjänster per 1000 deltagarveckor rapporterad verksamhet, exklusive tjänster som finansieras med förstärkningsbidrag samt språkschablon.

Mot denna bakgrund kan vi i delårsrapporten per april 2019 konstatera att samtliga krav i förordningen följs. Vindelns och Storumans folkhögskolors utbildningsutbud svarar väl mot de syften staten har med folkbildningen.

Region Västerbotten har fyra politiska inriktningsmål 2016-2019:

- Bättre och jämlik hälsa
- God och jämlik vård
- Aktiv och innovativ samarbetspartner
- Attraktiv arbetsgivare

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns i tre av dessa mål: bättre och jämlik hälsa, aktiv och innovativ samarbetspartner samt attraktiv arbetsgivare.

Inriktningsmålen kompletteras med strategier från fullmäktige som beskriver hur vi ska arbeta för att uppnå målen. De strategier som folkhögskolestyrelsen bedömer aktuella för sitt arbete, graden av måluppfyllelse i dagsläget samt prognos beskrivs under avsnitt 3.

Medarbetare

Folkhögskolorna rekryterar kontinuerligt nya medarbetare och de tjänster som lyses ut har haft tillfredsställande antal sökanden. Sjukfrånvaron är fortsatt låg vid Vindelns folkhögskola. I mars var sjukfrånvaron 3,8 % i jämförelse med 6,09 % i hela Region Västerbotten. I Storuman däremot var sjukfrånvaron 6,9 % i mars, vilket bör analyseras. Den fysiska och psykosociala arbetsmiljön kontrolleras bland annat genom

medarbetarundersökningar och medarbetarsamtal vilket rapporteras till folkhögskolestyrelsen.

Medarbetarsamtal har genomförts under årets första del mellan samtliga medarbetare och respektive chef. Fokus för samtalen har varit fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Den samlade informationen hanteras av rektorskollegiet och resulterar bland annat i fortsatt arbete med handlingsplanen för hälsofrämjande arbetsplats.

Ett påtalat psykosocialt arbetsmiljöproblem vid verksamheten i Umeå har lett fram till att ett arbete med extern utredare genomförts i vilken samtliga medarbetare intervjuats. Sammanfattningen av intervjuerna har redovisats för medarbetarna och slutsatserna kommer att arbetas vidare med. Nästa planerade steg är ett eller flera möten med extern handledare.

I samband med terminsutvärderingen genomförs även detta år en enkät angående arbetsmiljön som alla medarbetare svarar på under maj. Till detta kommer arbetsmiljöutredningen som beställts av Folkhögskolestyrelsen.

Ekonomiskt resultat

Budgetavvikelsen beror på minskade förväntade intäkter från FBR. Den minskade intäkten ger ett underskott på 594 tkr per april månad. Det totala minskade underskottet för året beräknas vara 1 783 tkr under helåret. Övriga underskott per april beror på fel i periodiseringen samt lokalflytt. Den senare kommer att lyftas ut från budget och finansieras av föregående års överskott.

Folkhögskolestyrelsen har med anledning av ovanstående beslutat om en organisationsförändring som innebär en minskning av utbildningsutbud samt nedskärningar inom personalgruppen. Detta har processats inom verksamheten med de fackliga organisationerna inom VSG. Konsekvenserna för ekonomin följs löpande under året. Kostnader för avslut med mera gör det sannolikt att ytterligare besparingsåtgärder krävs för att balansera ekonomin.

3. Måluppfyllelse och arbete med fullmäktiges uppdrag

I folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan har inriktningsmålen och strategierna i regionplanen specificerats och omsatts till ett antal mål och indikatorer för 2019. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat per april och bedömd prognos för dessa mål och indikatorer.

I följande avsnitt redovisas måluppfyllelsen.

3.1 Bättre och jämlik hälsa

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Arbeta för jämlik hälsa hos befolkningen med utgångspunkt i ett normkritiskt förhållningssätt samt ett genusperspektiv
- Arbeta för en hälsofrämjande, långsiktig och hållbar utveckling utifrån ett socialt, ekonomiskt, ekologiskt och klimatsmart perspektiv

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Bättre och jämlik hälsa				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Kraft och balans för personer med utmattningssyndrom.	Antal deltagare i utbildning.	12	12	Årsrapport
Studerandehälsa	Antal anställda i verksamheten	3	6	Årsrapport
Fördjupningsår för hälsopedagoger och hudterapeuter (kost, hälsa, praktik)	Antal deltagare i utbildning	0	12	Årsrapport

Måluppfyllelse

Utfall 2019-04: Kraft och balans når målet. Studerandehälsan kommer inte att nå sitt mål om sex anställda med anledning av minskat anslag från FBR i förhållande till budget. Åtgärderna som genomförs innebär dock även att antalet studerande minskar vilket gör att konsekvenserna blir överkomliga. Fordjupningsåret kommer inte att kunna genomföras eftersom ingen statlig resurs för nya utbildningar finns enligt besked från FBR i mars 2019.

3.3 Aktiv och innovativ samarbetspartner

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Tillvarata och utveckla gemensamma samhälleliga resurser genom förtroendefullt samarbete
- Bidra till genomförandet av Regionala utvecklings- och innovationsstrategier
- Utveckla och aktivt arbeta med folkhälsoarbete i samverkan med andra
- Utveckla attraktiva livsmiljöer i hela Västerbotten genom ett rikt kultur- och föreningsliv

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Aktiv och innovativ samarbetspartner				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Genomföra workshops inom ramen för innovationsloopen.	Antal workshops	0	2	Årsrapport

Undersköterskeutbildning med förstärkning i svenska språket inom vård och omsorgscollege.	Antal deltagare i utbildning.	12	12	Årsrapport
Utbilda hållbarhetsstrateger	Antal deltagare i utbildning	0	12	Årsrapport

Måluppfyllelse

Utfall 2019-04: Två workshops inom ramen för Region Västerbottens innovationsloop är genomförda. Undersköterskeutbildningen pågår i Åsele. Utbildning av hållbarhetsstrateger kommer inte att kunna genomföras eftersom ingen statlig resurs för nya utbildningar finns enligt besked från FBR i mars 2019.

3.4 Attraktiv arbetsgivare

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Fokusera på delaktighet och inflytande på arbetsplatsen samt bedriva ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete
- Erbjuder heltid som rättighet, deltid som en möjlighet för alla medarbetare
- Tillvarata alla medarbetares kompetens och tillgodose kompetensutvecklingsbehov och goda karriärmöjligheter
- Skapa förutsättningar för ledarskapsutveckling

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Attraktiv arbetsgivare				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Arbetsplatserna ska certifieras som hälsofrämjande arbetsplatser	Antal certifierade arbetsplatser	0	1	Årsrapport
Andelen heltidstjänster på högskolorna ska vara hög	Andel heltider i anställningsavtalet	85 %	90 %	Delårsrapporter och årsrapport
Genomföra kompetensutveckling inom folkhögskollärautbildningen	Antal lärare som deltagit i kompetensutveckling inom	6	8	Delårsrapporter

	folkskollärarytbildning			
--	-------------------------	--	--	--

Måluppfyllelse

Utfall 2019-04: Arbetet med certifiering av hälsofrämjande arbetsplats pågår och bedömningen är att målet kan uppnås. Även målet om andel heltidstjänster är möjligt att upprätthålla. HR-staben genomförde en utredning under föregående år och den visade att alla medarbetare som vill ha heltidstjänst också har det. Målsättningen om antal lärare som genomgått folkhögskollärarytbildningen kommer inte att uppnås eftersom de lärare som sökte vid terminsstart inte blev antagna vilket folkhögskolan inte kan påverka.

3.5 Förordningen om statsbidrag till folkbildningen

Folkbildningsrådet ska vid sin fördelning av statsbidragen samt uppföljning och utvärdering sträva efter att uppfylla statens fyra syften med statsbidrag till folkbildningen. Dessa är:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

FÖRORDNINGEN OM STATS BIDRAG TILL FOLKBILDNINGEN				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Hög andel allmän kurs på 6 platser i länet	Antal platser med allmän kurs i länet.	6	6	Delårsrapporter och årsrapport
Genomföra utbildning motsvarande folkbildningsanslaget	10 263 deltagarveckor	10 263	10 263	Delårsrapporter och årsrapport
Jämlikhetsutbildning Make Equal Academy	Antal deltagare i utbildning.	14	14	Årsrapport

Måluppfyllelse

Utfall 2019-04: Alla mål förväntas uppnås. Antalet deltagare vid Make Equal Academy beror dock på söktryck. Arbete med marknadsföringsinsatser pågår eftersom sista ansökningsdag är 15 maj.

4. Ekonomisk analys

Budgetavvikelse och kostnadsutveckling (tkr)						
	Utfall 2019	Utfall 2018	Nettokostnads- utveckling	Budgetavvikelse		Årsbudget 2019
	tkr	tkr	%	tkr	%	tkr
Per politiskt beslutad ram						
Summa	-1809	-1645	10	-897	33	9420

Analys av budgetavvikelse

Budgetavvikelsen beror på minskade förväntade intäkter av statsbidragen till Vindelns Folkhögskola. Den minskade intäkten ger ett underskott om 594 tkr fram till och med april månad. Detta är beräknat på en minskad intäkt om 1783 tkr under helåret.

Det övriga underskottet beror på felaktig periodisering samt lokalflytt. Den senare ska lyftas ut från budget och finansieras av föregående års överskott.

Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget

Folkhögskolestyrelsen har fattat beslut om en organisationsförändring som leder till minskad personalstab. Detta har resulterat i ett antal uppsägningar på egen begäran.

Bedömningen är, trots dessa förändringar, att det kommer att behövas ytterligare besparingar. Eftersom processen kring bemanningen i den nya organisationen avslutades först den 26:e april har dessa beräkningar ännu inte blivit klara.

Framtidsbedömning

En utmaning i framtiden utöver de statliga anslagen är samarbetet med Arbetsförmedlingen med vilka vi arrangerar bland annat etableringskurser. Vi vet inte i dagsläget hur deras organisation kommer att se ut och hur detta påverkar skolorna.

Redovisning av arbete med intern kontroll

Bakgrund

I landstingsfullmäktiges reglemente för intern kontroll (VLL 101–2015) fastslås att nämnderna/styrelserna löpande eller minst två gånger per år i samband med delårsrapporternas/årsrapporternas upprättande ska rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till landstingsstyrelsen. Rapporteringen ska enligt landstingsstyrelsens riktlinjer (VLL 414:1–2015) innehålla:

- Omfattning av utförda kontroller samt uppföljningar i nämnden/styrelsen

- Resultat av genomförda uppföljningar
- Vidtagna åtgärder i nämnderna/styrelserna med anledning av uppföljningarna både avseende verksamhetens brister och det egna systemet för intern kontroll

Regionstyrelserna ansvarar sedan för en gemensam rapportering till regionfullmäktige.

Folkhögskolestyrelsens internkontrollarbete för perioden

Folkhögskolestyrelsen har valt att rapportera arbetet med intern kontroll i sin helhet i samband med delårsrapporten per augusti samt årsrapporten. Detta eftersom uppföljningen vanligtvis sker i samband med läsårets slut. Vid dessa tillfällen redovisas genomförda kontroller, resultat samt åtgärder. De aktiviteter som har genomförts per april redovisas nedan.

Omfattning av utförda kontroller samt uppföljningar i Folkhögskolestyrelsen

- Budgetuppföljning genomförs månadsvis av folkhögskolechef. Redovisning av resultat sker vid samtliga sammanträden med folkhögskolestyrelsen. Under mars visar uppföljningen ett underskott i förhållande till budget efter besked från FBR. Folkhögskolestyrelsen initierade en utredning och fattade beslut om förändringar i verksamheten vid Vindelns folkhögskola vid sammanträde den 3:e april 2019. Folkhögskolestyrelsen följer upp ärendet löpande genom avrapportering vid sammanträden.
- Medarbetarsamtal har genomförts med samtliga medarbetare under perioden januari och februari. I samband med detta kartläggs rekryteringsbehov, pensionsavgångar och nyckelpersoner. Rapport till folkhögskolestyrelsen genomförs vid sammanträde den 8:e maj 2019.
- Avtal med studerande angående kontroll av drogfrihet har upprättats med två studerande. Studerandehälsan ansvarar för genomförande. Arbetet har rapporterats till folkhögskolechef.

Resultat av genomförda uppföljningar

Se redovisning ovan.

Vidtagna åtgärder i Folkhögskolestyrelsen

Se ovan angående uppföljning av ekonomin.